

Raadsvoorstel

GEMEENTEBESTUUR

raadsnummer 2021 66
collegevergadering d.d. 5 oktober 2021
raadsvergadering d.d. 5 november 2021
programma Bedrijfsvoering
portefeuillehouder F. Schatorjé

ons kenmerk 1775626
team RGFINT
steller drs. KA Delaere van der Meer RA
doorkiesnummer +31 614999733
e-mail k.delaere-vandermeer@venlo.nl
datum 29 september 2021
bijlage(n) 2
datum verzonden

Onderwerp

Programmabegroting 2022-2025

Advies

1. Vaststellen van de Programmabegroting 2022-2025 inclusief Meetbaar Venlo;
2. Vaststellen van de gewijzigde streefwaarden van de financiële indicatoren. Deze zijn reeds opgenomen in de bijgevoegde Programmabegroting 2022-2025;
3. Het vaststellen van de 1^e wijziging van de Financiële verordening Venlo 2018 conform het bijgaande wijzigingsbesluit;
4. Instemmen met het instellen van vier nieuwe reserves:
 - a. Reserve Basis op orde Openbare Ruimte
 - b. Reserve Vastenavondkamp
 - c. Reserve Groen en water
 - d. Reserve Kwaliteitsontwikkelbudget

Aanleiding

Voor u ligt de programmabegroting 2022-2025, de laatste begroting in de huidige bestuursperiode. Het was zeker niet de gemakkelijkste periode in de geschiedenis van onze organisatie, maar wel een aantal jaren waarin we met elkaar het verschil hebben kunnen maken. Organisatie, college en uiteraard u, de gemeenteraad.

In mei dit jaar heeft uw Raad de Kadernota behandeld. Op basis van uw besluit en vastgestelde uitgangspunten is bijgevoegde Programmabegroting 2022 opgesteld.

Beoogd effect

Toen wij als college aan deze uitdaging begonnen troffen wij een stevige inhoudelijke en financiële uitdaging aan. Terugkijkend mogen we concluderen dat we deze uitdaging succesvol hebben afgerond, zodanig dat Venlo financieel gezien weer kleur op de wangen heeft gekregen en de stad bruist van nieuwe ontwikkelingen en projecten.

Raadsvoorstel

Ook de pandemie met ernstige gevolgen voor delen van onze economie en samenleving heeft daar niets aan af gedaan. Venlo is een gewilde woon-, werk- en verblijfsgemeente met een daadkrachtig gemeentebestuur en een gezonde financiële huishouding. Dat is wat ons betreft een compliment aan ons allemaal! Niet alleen aan het gemeentebestuur, maar ook aan onze gemeenschap en haar inwoners.

Venlo heeft een nieuwe strategische visie, Venlo 2040. een wenkend perspectief voor inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en uiteraard voor ons zelf om van Venlo een nog mooiere en welvarende stad te maken waarin voor eenieder die hiervan deel uitmaakt iets te halen of bij te dragen is. Een stad die klaar is om de uitdagingen van de 21e eeuw te omarmen en hiermee haar voordeel te doen.

Argumenten

De huidige collegeperiode begon met de bestuurlijke uitdaging om de financiële gezondheid van de organisatie te verbeteren en zo weer ruimte te creëren om te (kunnen) investeren in de belangrijkste strategische opgaven van onze stad. Ruim drie jaar na de start kunnen we vaststellen dat we daar gezamenlijk, college en gemeenteraad, in zijn geslaagd.

Dat betekent dat we in staat zijn om de aantrekkingskracht van Venlo als aantrekkelijke woon-, werk-, onderwijs- en verblijfsstad de komende jaren (verder) te versterken en verder uit te bouwen. En daarbij gebruik te maken van de ambities en initiatieven van anderen. De projecten uit de regiodeal en de regionale investeringsagenda getuigen daarvan. Venlo kan op dit moment, ook in financiële zin, voortvarend invulling geven aan haar rol als centrumstad van Noord-Limburg. Gezamenlijk met de Provincie Limburg wordt er doorgewerkt aan de verdere versterking van de brede welvaart van onze regio.

Behoudens deze ontwikkeling en de door u tijdens de behandeling van de kadernota expliciet aangegeven wensen, autonome ontwikkelingen en wettelijke verplichtingen vindt u in deze begroting geen initiatieven voor nieuw beleid. Wij hebben ervoor gekozen om hier terughoudend mee te zijn, gegeven de hoeveelheid nog in uitvoering zijnde (bestaande) ambities en de wens om een in het voorjaar van 2022 nieuw aan te treden bestuur niet voor de voeten te willen lopen. Daarom hebben wij een aantal voorstellen niet structureel, maar vooralsnog incidenteel opgenomen, zodat er voor het nieuwe aan te treden bestuur nog voldoende afwegingsruimte is om eigen accenten te zetten en daarbij behorende keuzes te maken.

Afgelopen voorjaar heeft u, na een intensief en interactief proces de nieuwe strategische visie Venlo 2040 vastgesteld. Een nieuwe, geactualiseerde visie waarin Venlo voortbouwt aan haar bestaande ambities op het gebied van kennis, innovatie, stedelijk profiel en samenleving en daaraan nieuwe accenten toegevoegd op het gebied van energie en klimaat. Anticiperend op dit document heeft de organisatie in de afgelopen twee jaar de omslag gemaakt naar een opgavegerichte wijze van sturing op basis van programmatisch werken.

De doorontwikkeling van het programmatisch werken binnen onze organisatie is goed zichtbaar in deze begroting. Indachtig de kaders die door u zijn vastgesteld en de ambities

uit de strategische visie heeft dit geleid tot een (ten opzichte van eerdere jaren) in omvang beperkte hoeveelheid, inhoudelijk goed gemotiveerde begrotingsvoorstellen.

Binnen deze voorstellen zijn met name de forse inspanningen zichtbaar die wij opnieuw voorzien op het gebied van onderhoud in de openbare ruimte en groen en de transformatie-opgave binnen het sociaal domein. In de afgelopen jaren heeft de ene opgave het noodgedwongen met wat minder middelen moeten doen, de ander is nog niet voltooid.

Wat betreft de transformatie-opgave in het sociaal domein merken wij op dat u hieraan het vorig jaar binnen het programma Gezond en Actief en daarnaast gekoppeld aan het gemeentelijk vastgoed een oplopende budgettaire opgave heeft opgenomen, oplopend tot € 3,5 miljoen structureel. Deze opgave heeft u verbonden aan de (toen nog) ongewisse uitkomst van de arbitrage jeugdzorg en datgene wat het kabinet hiermee zou doen. De uitkomst van de arbitrage kennen we inmiddels, hetgeen het (nieuwe) kabinet hiermee gaat doen echter nog niet. Weliswaar mogen gemeenten 75% van het advies meerjarig verwerken in de begroting, dat is zeker nog geen garantie dat deze middelen in deze omvang ook daadwerkelijk naar de sector gemeenten toekomen. Wij hebben er daarom voor gekozen om met deze mogelijkheid met grote terughoudendheid om te gaan. Daarnaast is dit vraagstuk voor ons nog niet urgent.

Het volgend jaar is er immers nog eenmalig financiële ruimte en ligt er, totdat er duidelijkheid komt vanuit Den Haag, een heldere inhoudelijk opdracht binnen de organisatie. In de verwachting dat er uiteindelijk (in welke mate dan ook) extra rijksmiddelen zullen komen, maar ook in de overtuiging dat als deze achterwege blijven we in staat moeten zijn om door middel van transformatie tot een lager lastenniveau te komen, hebben wij de bestaande opgave er voor 2022 eenmalig uitgehaald en met ingang van 2025 structureel met € 650.000 verhoogd. Naast de middelen die in de begroting 2021 zijn opgenomen zijn er ook in deze begroting extra middelen opgenomen om dit transformatieproces te faciliteren.

Bij de voorbereiding van de begroting is er nadrukkelijk gekeken naar de besteding van een tweetal door uw gemeenteraad gegeven opdrachten. Zo heeft u besloten om een deel van het rekeningresultaat 2020, (€ 4,4 miljoen) in te zetten voor een vijftal doelen: corona, verduurzaming, bijzondere kwetsbare groepen, schoon heel en veilig en mobiliteit. Hiervan treft u in deze begroting een integraal overzicht aan.

Daarnaast zijn in deze begroting projecten en activiteiten opgenomen die verband houden met de tweede ronde van de regiodeal en regionale investeringsagenda. Deze voorstellen zijn gematcht met de informatie van het regiobureau en worden ten laste gebracht van de bestemmingsreserve regiodeal/ regionale investeringsagenda. De met dit doel gevormde bestemmingsreserve is toereikend om deze lasten te dragen. Omdat er geput wordt uit de bestemmingsreserve heeft dit uiteraard geen effect op de exploitatiesaldi. Bij de voorbereiding van deze begroting was het bestuurlijk overleg binnen de regio over de nieuwe ronde projecten en activiteiten nog niet afgerond. Analoog aan de eerste ronde projecten kunt u van ons dit najaar opnieuw ter zake een raadsvoorstel verwachten.

Raadsvoorstel

Indachtig de discussie die u heeft gevoerd rondom de kadernota hebben wij werk gemaakt van de woonopgave. Recent heeft u van ons een geactualiseerde en -wat opgave betreft- stevig bijgestelde woonvisie ontvangen waarin wij hebben aangegeven binnen welke kaders en voorwaarden deze opgave de komende jaren gerealiseerd kan worden. Daarnaast hebben wij, met het oog op de voorgenomen waterbeschermingsplannen en de mogelijke meekoppelkansen die deze ontwikkeling biedt, middelen vrijgemaakt ten behoeve van (de verkenning naar) een integrale gebiedsontwikkeling in Arcen.

Een ontwikkeling die het afgelopen jaar voortvarend is opgepakt is de doorontwikkeling van de programma-indicatoren. In overleg met de auditcommissie zijn deze geactualiseerd en is er bij de afzonderlijke programma's verwezen naar de inhoudelijke bijdrage van het betreffende programma aan de ontwikkeling van de waarde van de betreffende indicator. In 2022 voorzien we opnieuw een verdere verbeteringslag ten aanzien van de verbinding tussen voorstellen en indicatoren.

Kanttekeningen

Programmabegroting 2022-2025

In maart 2022 vinden er opnieuw gemeenteraadsverkiezingen plaats en zal er een nieuw gemeentebestuur aantreden. Vooruitlopend op deze wisseling, maar ook met het oog op de onzekerheden die verband houden met de kabinetswisseling, de herverdeling van het gemeentefonds en de jeugdmiddelen hebben wij het niet opportuun geacht om nu met majeure beleidswijzigingen of voorstellen te komen. Wel zijn we ervan overtuigd dat wij een organisatie achter laten met een betere uitgangspositie dan wij hebben aangetroffen in het voorjaar van 2018.

Financiën

De hoeveelheid middelen die we aan onze eigen organisatie kunnen en willen uitgeven is gelimiteerd en staat wat ons betreft vast. In deze begroting doen wij u dan ook geen voorstellen die leiden tot uitbreiding van de personeelskostenbegroting. De Venlose organisatie zal voldoende flexibel moeten worden om aan wijzigingen in de capaciteitsvraag invulling te geven. Daaraan is de afgelopen jaren voortvarend gewerkt, met resultaat.

Extra impulsen zijn er nodig die gefinancierd kunnen worden met incidentele middelen die ook binnen afzienbare tijd moeten renderen. U kunt hierbij denken aan ontwikkelingen op het gebied van informatiegestuurd handelen, de doorontwikkeling van het beleidsproces, procesinnovatie, gebiedsontwikkeling en ontwikkelingen op het gebied van procesmatig werken, rechtmatigheid en transparantie.

Een belangrijk speerpunt binnen de huidige bestuursperiode was en is de verdere verbetering van de vermogenspositie. Onze behoedzame en koersvaste aanpak heeft gerendeerd en geleid tot een sterk verbeterde vermogenspositie. De ontwikkeling van het vermogen laat een verdere verbetering zien ten opzichte van de vastgestelde begroting 2021 – 2024.

Vorig jaar is de focus verlegd van versterking van de vermogenspositie naar een voldoende wendbaar en het reëel en structureel in evenwicht houden van ons huishoudboekje. Het structureel op orde houden van de begroting blijft nog altijd een uitdaging.

Voor wat betreft de investeringen is het uitgangspunt om eerst af te maken waar we aan begonnen zijn en enkel nieuwe investeringen op te nemen passend binnen de door de gemeenteraad gedane bestelling. Investeringen die plaatsvinden na 2022 vooral over te laten aan een nieuw college.

De doelstelling is een reëel structureel sluitende (meerjaren)begroting. De structurele exploitatieruimte is voor alle jaren licht positief en voldoet hiermee aan het vastgestelde financieel kader.

Bestemming jaarrekeningresultaat 2020:

Bij de voorbereiding van de begroting is er nadrukkelijk gekeken naar de besteding van een tweetal door uw gemeenteraad gegeven opdrachten. Zo heeft u besloten om een deel van het rekeningresultaat 2020, (€4,4 miljoen) in te zetten voor een vijftal doelen: corona, verduurzaming, bijzondere kwetsbare groepen, schoon heel en veilig en mobiliteit. Deze zijn opgenomen in voorliggende begroting.

Streefwaarden financiële kengetallen

In de kadernota 2022 is verwoord dat de auditcommissie de organisatie verzocht heeft om een notitie op te stellen om tot een gedachtebepaling te komen ten aanzien van de belangrijkste ontwikkelingen, streefwaarden en duiding van de financiële kengetallen. Op verzoek van de auditcommissie heeft er een gedachtebepaling plaatsgevonden met raadsleden voor wat betreft mogelijke afwegingen en mogelijke voorstellen bij de begroting

Raadsvoorstel

2022-2025. Om het debat in de gemeenteraad voor te bereiden heeft de auditcommissie een themagesprek georganiseerd voor raadsleden op 8 september jl.

Voorgesteld wordt de streefwaarden aan te passen zoals weergegeven onder de kolom 'voorgestelde streefwaarde'

Indicator	Vastgestelde streefwaarde	Voorgestelde streefwaarde	Classificatie GFT	Ontwikkeling 2022	Ontwikkeling 2025
Solvabiliteit	≥ 25%	Minimale bandbreedte 25% - 30%	Neutraal 20%-50% 😊	26%	26%
Netto schuldquote	< 130%	< 90%	Minst risicovol 😊	54%	64%
Netto schuldquote (gecorrigeerd)	< 100%	< 90%	Minst risicovol 😊	46%	56%
Ratio Weerstandsvermogen	1,4 < 2,0	1,4 < 2,0	Ruim voldoende 😊	2,23	2,37
Structurele exploitatieruimte	≥ 0%	> 0%	Minst risicovol 😊	0,5%	0,3%
Grondexploitatie	< 35%	< 20%	Minst risicovol 😊	4%	1%
Belastingcapaciteit	≤ 105%	≤ 105%	Neutraal 95% - 105% 😊	97,8%	100,1%

Op basis van het vastgestelde beleid en de voorliggende begroting is de verwachting dat de ontwikkeling van de indicatoren voldoet aan de doelstellingen. De verwachte ontwikkeling van de indicatoren voor 2022 – 2025 is aan de tabel toegevoegd.

In het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader van de provincies (GFT) worden classificaties opgenomen voor wat betreft signaleringswaarden van de financiële kengetallen. De voorgestelde streefwaarden sluiten hierbij aan bij de classificatie minst risicovol van het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader van de provincies.

Twee uitzonderingen hierop:

Solvabiliteit

Voor wat betreft de solvabiliteit wordt als uitgangspunt genomen een minimale omvang van 25% en een gewenste omvang van 30%. De accountant geeft aan in het verslag bij de jaarrekening 2020 dat een verdere stijging van de solvabiliteitsratio naar 30% een gezonde beweging is. Zeker gezien de toekomstige onzekerheden in de structurele exploitatie, mede gerelateerd aan de strategische opgave met bijkomende risico's en opgaves zoals de klimaatadaptatie en de energietransitie. De waarde begeeft zich dan tevens in de richting van het landelijk gemiddelde en het gemiddelde van 100.000 – 150.000 inwoners. De nieuwe streefwaarde valt hierbij onder de classificatie 'neutraal'.

Belastingcapaciteit

De indicator valt onder de verplichte indicatoren en is bestuurlijk belangrijke informatie maar minder geschikt als speerpunt voor het sturen op de financiële positie als totaal. Voorgesteld wordt deze te handhaven op de eerder vastgestelde indicator en valt hierbij onder de classificatie 'neutraal'.

Communicatie

N.V.T

Raadsvoorstel

Vervolprocedure raad

Processtap	Start	Einde
Thema bijeenkomst Programmabegroting	14-10-2021	14-10-2021
Rondje Fracties Programmabegroting	18-10-2021	19-10-2021
Oordeelsvormende vergadering	3-11-2021	3-11-2021
Besluitvormende raadsvergadering	5-11-2021	5-11-2021

Burgemeester en wethouders van Venlo
de secretaris

de burgemeester

Twan Beurskens

Antoin Scholten

Bijlagen:

1. Programmabegroting 2022-2025
2. Meetbaar Venlo

..
..

Raadsbesluit

GEMEENTEBESTUUR

onderwerp Programmabegroting 2022-2025
raadsnummer 2021 66
raadsvergadering d.d. 5 november 2021

team RGFINT
steller drs. KA Delaere van der Meer RA
doorkiesnummer +31 614999733
e-mail k.delaere-vandermeer@venlo.nl
datum 22 september 2021

De raad van de gemeente Venlo;

gelezen het voorstel van het college van 28 september 2021, registratienummer 1775626;
gelet op artikel ;

besluit:

1. Vaststellen van de Programmabegroting 2022-2025;
2. Vaststellen Meetbaar Venlo
3. Vaststellen wijziging streefwaarden van de financiële indicatoren. Deze zijn reeds opgenomen in de begroting 2022-2025

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 5 november 2021.

De griffier

De voorzitter

Geert van Soest

Antoin Scholten